

[A. M. Hansen.]

Det ærede Medlem Hr. Brorsen motiverede sit Standpunkt til 25 Aars Valgretten med, at Ungdommen var optaget af saa mange andre Ting, saa den ikke havde Tid til at beskæftige sig med Politik. Jeg tror netop, at det vilde have Betydning for Ungdommens Deltagelse i Samfundets Interesser tidligst muligt, om vi satte Valgretsaldere ned. Det Forslag, som her er stillet, er af en saa moderat Karakter, at jeg ikke begriber, at Venstre ikke kan gaa med dertil, endsiige at Venstre gaar saa vidt, saa at det tilsyneladende sætter 25 Aars Valgretsaldere som et afgørende, fast Princip; hvis der skal viges paa dette Punkt, saa vil Venstre ikke være med i Forhandlingerne. Men i det hele taget fik vi kun lidt at vide af det ærede Medlem Hr. Brorsens Tale om, hvad Venstre egentlig vil; jeg tænker, vi kommer til at vente, til Forslaget gaar i Udvalg, saa vil vi vel der faa at se, i Form af Ændringsforslag, hvad det er, Venstre vil.

Naar jeg saa stærkt retter Opfordringen til Venstre om at gaa med ind i Arbejdet, er det ikke, fordi jeg mener, at Venstres Medvirking er en Nødvendighed for Grundlovsforslagets Gennemførelse. Jeg har nok set Blade, jeg har ogsaa hørt Politikere fremsætte den Formodning, at der ved den paakrævede Folkeafstemning ikke vil blive tilstrækkelig Tilslutning til, at de 45 pCt. af Vælgerstemmerne kunde naas, hvis de 3 Partier, som nu er enige om dette Forslag, ikke fik Tilslutning fra anden Side. Jeg nærer ingen Tvivl i saa Henseende. De Herrer, som paastaar — det ærede Medlem Hr. Brorson paastod det samme her fra Talerstolen i Dag —, at der ude i Befolkningen ingen Interesse er for den nye Forfatning, tager grundigt fejl. De skal faa at se, at der skal blive Stemmer nok. Men for mig staar det saaledes, at Venstre for sin egen Skyld gjorde klogt i nu at gaa ind i et sagligt, loyalt og positivt Samarbejde med Flertalspartierne om det foreliggende Forslag.

Da Klaus Berntsen den 23. Oktober 1912 fremsatte Grundlovsforslaget, som førte til 1915-Forfatningen, sluttede han sin Tale med det Ønske, at Rigsdagens Medlemmer ved Behandlingen af denne for vort Folk saa store og betydningsfulde Sag mere maatte føle sig som Nationens Repræsentanter end som Partigængere. Denne Henstilling blev besvaret af Ove Rode med følgende Ord, som staar at læse i Rigsdagstidende:

„Derfor siger vi: Uanset, hvilke

Mænd der nu erklærer, at dette skal ske, og uden at spørge om, hvad vi var og er og fremdeles vil være uenige om, saa vil al vor Virksomhed i denne Sag gaa ud paa, at der paa Grundlag af Forfatningsforslaget af 23. Oktober skal tilvejebringes her i Salen og i Folket et Flertal stærkt nok til at genrejse en ny Juni-Grundlov.“

Jeg haaber, at det, som Ove Rode dengang sagde til Venstre, vil Venstre sige til os i Dag.

Efter den udførlige Gennemgang, Statsministeren har foretaget ved Forslagets Fremsættelse, skal jeg ikke gaa ind i en nærmere Omtale af de forskellige Paragraffer. Der er dog nogle enkelte Paragraffer, jeg ønsker at knytte nogle Bemærkninger til.

Jeg hilser med Glæde Bestemmelserne, som tilsigter en Forenkling af Rigsdagens Arbejde. Saaledes Bestemmelserne i § 44 om, at Lovforslag, der har været underkastet 3 Behandlinger i det Ting, i hvilket det først er forelagt, kun skal have 2 Behandlinger i det andet Ting; ligeledes Bestemmelserne i § 46 om, at intet Lovforslag kan fremsættes senere end den 15. Februar, i hvert Fald ikke normalt; og endelig Bestemmelserne i § 40, som giver Adgang til at udsætte Finanslovsforslagets Fremsættelse indtil 15. Januar. Disse praktiske Bestemmelser vil utvivlsomt lette og overskueliggøre Rigsdagens Arbejde.

Det er blevet hævdet, at Forslaget betyder en Ordning, som er endnu mere kunstig og indviklet end den bestaaende, og her peges der særlig paa Bestemmelserne i § 33 om Valget af de 34 landsvalgte Medlemmer, som skal indtræde i Rigstinget. Det kan være, at det ved en første Gennemlæsning af Paragraffen kan forekomme en lidt omstændeligt, og jeg vil være rede til at forhandle om en enklere Form, hvis en saadan kan findes; men i Praksis vil det efter min Mening forme sig meget naturligt og ligetil. Naar Valget er udskrevet, vil Partierne, ganske som nu ved Valg til Folketinget, inden for hver Opstillingskreds opstille sine Kandidater, men desuden opstiller hvert af Partierne sine Landslister; paa disse Landslister vælges 34 Medlemmer, hvoraf hvert Parti faar det Antal, som efter Partiets samlede Stemmetal paa Valgdagen forholdsmæssigt tilkommer det. Disse 34 danner sammen med andre 34, som efter Valget vælges af og blandt de 170 kredsvalgte Rigsdagsmænd, Rigstinget, der altsaa bestaar af disse 68 Medlemmer plus